

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 10 października 2013 roku w sprawie z powództwa Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. przeciwko G. A. o zapłatę, Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.385,73 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 1.432,76 zł za okres od dnia 7 maja 2010 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 2.054,40 zł tytułem częściowego zwrotu kosztów procesu, a nadto umorzył postępowanie w zakresie kwoty 10.100 złotych oraz oddalił powództwo w pozostałej części, obciążając ostatecznie pozwanego kosztami postępowania.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wniósł pozwany, zaskarżając go w całości. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił naruszenie przepisów postępowania oraz norm prawa materialnego, co doprowadziło do wadliwego rozstrzygnięcia sprawy, w szczególności:

1. naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. poprzez niewskazanie w uzasadnieniu, na jakich dowodach Sąd oparł swoje rozstrzygnięcie, jakie dowody przeprowadzone w I instancji uznał za wiarygodne, a którym odmówił wiarygodności, nie wyjaśniając dokładnie podstawy prawnej w drodze interpretacji z zachowaniem przyjętych i utrwalonych w prawie polskim metod interpretacji prawa;
2. naruszenie art. 167 k.p.c. w zw. z art. 495 § 3 k.p.c. w zw. z art. 505⁵ k.p.c. poprzez niezastosowanie wprost powołanych przepisów przez Sąd orzekający w stosunku do powódki na okoliczności prekluzji dowodowej w zakresie uchybienia wielokrotnie terminom w zakresie odpowiedzi na sprzeciw od nakazu zapłaty, w trakcie procesu po uchyleniu przez Sąd Okręgowy w Łodzi w przedmiocie dokumentacji w postaci uchwał Rady Nadzorczej Spółdzielni, wysokości czynszu miesięcznego, Statutu Spółdzielni, Regulaminu, dokumentów potwierdzających zmianę opłat w okresie dochodzonych powództwem należności ze strony ustanowionego pełnomocnika w sprawie ze strony Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł.;
3. naruszenie art. 207 § 3 k.p.c. w zw. z art. 217 § 1 k.p.c. poprzez dopuszczenie dowodów strony powodowej po określonym terminie poprzez wydanie własnych zarządzeń i postanowień w przedmiotowej sprawie po uchyleniu wyroku Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi przez Sąd Okręgowy w Łodzi na okoliczność dochodzonego roszczenia w postaci biegłego sądowego, dokumentów rozliczeniowych czynszu najmu, Regulaminu, Statutów Spółdzielni w sytuacji, kiedy zostały one sprekludowane z uwagi na niezachowanie terminów przez pełnomocnika powoda;
4. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez nieprawidłowe uznanie, że podstawą roszczenia są sprekludowane dokumenty w postaci stawek czynszu, Regulaminów, statutu Spółdzielni, opłat za wodę, ścieki, windę, ochronę, opinię biegłego, w sytuacji, kiedy nie zostały one poddane ocenie Sądu, a tylko biegłego dla wyliczenia dochodzonego roszczenia;
5. naruszenie art. 233 § 2 k.p.c. poprzez nieprawidłowe przyjęcie, że spóźnione dowody strony powodowej mogą być dopuszczone z urzędu nawet po terminie przed uchyleniem wyroku Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi i dalej później w sytuacji, kiedy do złożenia ich nie został zachowany żaden termin ustawy ze strony powodowej Spółdzielni;
6. naruszenie art. 239 k.p.c. poprzez pominięcie pism procesowych składanych przez pozwanego na okoliczności dopuszczenia biegłego sądowego, sprekludowanych dowodów, uchybień dotyczących pełnomocników strony powodowej w zakresie faktów i dowodów na okoliczność procesu od samego początku do wydania ostatecznego wyroku przez Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi w sprawie o sygn. akt XVIII C 1279/12;
7. naruszenie art. 279 k.p.c. w zw. z art. 278 § 1 k.p.c. poprzez niezasadne powołanie biegłego sądowego w przedmiotowej sprawie oraz brak jej następnie zweryfikowania we własnym zakresie przez Sąd, w sytuacji

kwestionowania przez pozwanego jego powołania z uwagi na to, że powołanie to uchylało prekluzji ustawowej a wartość nieudowodnionego roszczenia mógł obliczyć Sąd, doprowadzając do tego, że to biegły jest Sądem, a nie Sąd;

8. naruszenie art. 102 w zw. z art. 103 § 2 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. poprzez obciążenie pozwanego kosztami postępowania;

9. naruszenia art. 4 ust. 1 u.s.m. w zw. z art. 6 k.p.c. poprzez przyjęcie, że członek Spółdzielni jest zobowiązany do uiszczenia opłat eksploatacyjnych zgodnie z postanowieniami Statutu i Regulaminu, których strona powodowa nie dołączyła na żadnym etapie postępowania w zakreślony, ustawowo terminie, a zatem nie ma podstaw dochodzenia jakiegokolwiek roszczenia w stosunku do pozwanego;

10. naruszenie art. 4 ust. 8 u.s.m. poprzez nieprawidłowe przyjęcie przez Sąd, że ciężar dowodu spoczywa na pozwanym w sytuacji, kiedy to powódka winna wykazać w postępowaniu zwykłym, że ma rację, a tego nie uczyniła;

11. naruszenie art. 405 k.c. poprzez bezpodstawne wzbogacenie powódki kosztem pozwanego z uwagi na dokonane wyliczenia przez biegłego, a zaakceptowane przez Sąd orzekający;

12. naruszenie art. 8³ ust. 1 u.s.m. poprzez nieprawdziwe przyjęcie, że istnieją ważne uchwały, w sytuacji, kiedy cały zarząd Spółdzielni działał wraz z Radą Nadzorczą, nie posiadając żadnego umocowania do działania w imieniu Spółdzielni, a tym bardziej do udzielenia pełnomocnictw do prowadzenia jej spraw przez radców prawnych.

W oparciu o wskazane zarzuty pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu od strony powodowej na rzecz pozwanego zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W odpowiedzi na apelację strona powodowa wniosła o jej oddalenie w całości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

apelacja nie jest zasadna i podlega oddaleniu.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do zakwestionowania prawidłowości ustaleń Sądu Rejonowego i w pełni je podzielił. Ustalenia te mają bowiem oparcie w zgromadzonym materiale dowodowym, zaś wyprowadzone wnioski nie naruszają zasady swobodnej oceny dowodów. Wszelkie elementy stanu faktycznego niniejszej sprawy zostały ustalone w oparciu o wszechstronną analizę materiału dowodowego, zgromadzonego zgodnie z przepisami procesowymi i poddane kompleksowej ocenie, czemu Sąd pierwszej instancji dał wyraz w szczegółowych motywach zaskarżonego wyroku. Powzięte na tej podstawie wnioski nie budzą zastrzeżeń i zasługują na uwzględnienie, zatem ustalenia te Sąd Okręgowy przyjął, jako podstawę swojego rozstrzygnięcia.

Pozwany we wniesionej apelacji zarzucił naruszenie zarówno norm przepisów prawa procesowego i materialnego.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do przypisywanych Sądowi I instancji uchybień procesowych, gdyż z istoty rzeczy wnioski w tym zakresie determinują kierunek dalszych rozważań. Zarzuty w tym zakresie sprowadzają się do wykazania, iż rozstrzygnięcie Sądu I instancji zapadło w oparciu o dowody, które uległy prekluzji dowodowej, w szczególności niezasadnym dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego, dokumentów rozliczeniowych czynszu najmu, Regulaminu, Statutu Spółdzielni.

W ocenie Sądu Okręgowego powyższe zarzuty nie są trafne.

Za bezzasadny należy uznać zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. W myśl wskazanego przepisu uzasadnienie orzeczenia powinno zawierać: wskazanie podstawy faktycznej, a mianowicie ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej oraz wyjaśnienie podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa. Naruszenie przepisu

o sposobie uzasadnienia wyroku o tyle może stanowić przyczynę uchylenia orzeczenia, o ile uniemożliwia sądowi wyższej instancji kontrolę, czy prawo materialne i procesowe zostało należycie zastosowane. W badanej sprawie treść uzasadnienia zaskarżonego wyroku nie zawiera tego typu usterek, które uniemożliwiałyby przeprowadzenie kontroli instancyjnej

i rozpoznanie apelacji. Zarzut apelacji w tym zakresie nie znajduje zatem uzasadnienia.

Całkowicie chybiony okazał się również zarzut naruszenia art. 239 k.p.c., uchybienia którego apelujący upatrywał w pominięciu przez Sąd I instancji składanych przez niego pism procesowych na okoliczność dopuszczenia biegłego sądowego, sprekludowanych dowodów, uchybień dotyczących pełnomocników strony powodowej. Tymczasem przepis ten dotyczy negatywnych skutków nieskorzystania przez stronę w określonym terminie z możliwości przewidzianych w tym przepisie tj. wnoszenia zastrzeżeń w zakresie nieprawidłowości działania sądu wezwanego. Niemniej jednak odnosząc się do argumentacji wskazanej w treści podniesionego zarzutu stwierdzić należy, iż wbrew stanowisku skarżącego, Sąd I instancji odniósł się do zastrzeżeń pozwanego zgłaszanych w toku postępowania, dając temu wyraz w treści uzasadnienia.

Odnosząc się do zarzutów naruszenia art. 167 k.p.c. w zw. z art. 495 § 3 k.p.c. w zw. z art. 505⁵ k.p.c., art. 207 § 3 k.p.c. w zw. z art. 217 § 1 k.p.c. oraz art. 233 § 1 i 2 k.p.c., art. 279 k.p.c. w zw. z art. 278 § 1 k.p.c. wskazać należy, iż w istocie opierały się one na twierdzeniu pozwanego, iż dowody, które legły u podstaw zaskarżonego wyroku uległy prekluzji dowodowej, a tym samym nie mogły stanowić podstawy rozstrzygnięcia.

W ocenie Sądu Okręgowego zarzuty te nie są trafne. Przede wszystkim Sąd I instancji słusznie wskazał, że dowody w postaci uchwał i statutu nie uległy sprekludowaniu, bowiem zobowiązanie strony powodowej do ich złożenia nastąpiło pod rygorem wynikającym

z art. 233 § 2 k.p.c., nie zaś pod rygorem pominięcia, a powód nie odmówił ich przedstawienia, przedkładając żądane dokumenty przed terminem wyznaczonej rozprawy.

O ile zatem zobowiązanie to zostało przez niego wykonane po terminie, to brak jest podstaw do uznania, iż okoliczność ta utrudniła przeprowadzenie dowodów w toku postępowania powodując potrzebę wyciągnięcia negatywnych dla niego skutków. Sąd I instancji słusznie przy tym zważył, iż nawet gdyby strona powodowa nie wystąpiła z wnioskiem o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego, to byłby on dopuszczony z urzędu bowiem prawidłowe rozliczenie zadłużenia pozwanego wymagało wiadomości specjalnych, co przesądza o bezzasadności zarzutu naruszenia art. 279 k.p.c. w zw. z art. 278 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy w pełni podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 27 kwietnia 2012 r., (V CSK 202/11, LEX nr 1214614), wedle którego jeżeli uzyskanie wiadomości specjalnych zapewnia wyłącznie opinia biegłego, to w braku odpowiedniej inicjatywy dowodowej samej strony niedopuszczenie dowodu z takiej opinii stanowi naruszenie art. 232 zd. drugie k.c., gdy przeprowadzenie przez sąd z urzędu takiego dowodu stanowi jedyny sposób przeciwdziałania niebezpieczeństwu oczywiście nieprawidłowego rozstrzygnięcia sprawy, podważającego funkcję procesu. Nawet fakt, że strona jest reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, w tej szczególnie uzasadnionej sytuacji nie powinien zwalniać Sądu z dążenia do prawidłowego wyjaśnienia sprawy. Wskazać również należy, że dowody te Sąd I instancji zobowiązany był przeprowadzić z urzędu z uwagi na wytyczne Sądu Okręgowego w sprawie o sygn. akt III Ca 1155/11. Wskazania co do dalszego postępowania wyznaczają sądowi pierwszej instancji główne sfery działalności, przede wszystkim w zakresie postępowania dowodowego. Prowadzenie przez sąd pierwszej instancji postępowania w szerszym zakresie, niż wynika to ze wskazań zawartych w uzasadnieniu wyroku sądu drugiej instancji, nie stanowi naruszenia przepisu art. 386 § 6 (zob. wyrok SN z dnia 19 maja 1997 r., I PKN 172/97, OSNP 1998, nr 8, poz. 242, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 24 kwietnia 2015 roku, VI ACa 1956/13, Lex numer 1745573).

Całkowicie nietrafny był również zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Zauważyć należy, że prawidłowe postawienie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wskazania przez skarżącego konkretnych zasad (logicznego rozumowania, doświadczenia życiowego, całokształtu zebranego materiału dowodowego, przeprowadzenia określonych dowodów niezgodnie z zasadami procedury cywilnej, na przykład niezgodnie z zasadą bezpośredniości) lub przepisów, które sąd naruszył przy ocenie określonych dowodów (por. np. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 16

grudnia 2005 r., III CK 314/05, lex nr 172176, z dnia 13 października 2004 r., III CK 245/04, lex nr 174185). Takie zaś zarzuty w sprawie niniejszej nie zostały postawione. Odnosząc się zaś do argumentacji wskazanej na kanwie podniesionego zarzutu należy stwierdzić, iż zadaniem opinii biegłego jest dostarczenie sądowi wiadomości specjalnych (art. 278 § 1 k.p.c.), które niewątpliwie w realiach niniejszej sprawy zaistniały i udzielenie na podstawie posiadanych wiadomości fachowych i doświadczenia zawodowego informacji niezbędnych do ustalenia i oceny okoliczności sprawy. Zatem biegły wyraża opinię o tej części materiału dowodowego, którą wskazuje dla celów jej wydania sąd, który powinien ją ocenić, podobnie jak inne dowody zebrane w sprawie - przy zastosowaniu art. 233 § 1 - na podstawie właściwych dla jej przedmiotu kryteriów zgodności z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych opinii, a także sposobu motywowania oraz stopnia stanowczości wyrażonych w niej wniosków. Takiej oceny dokonał Sąd Rejonowy, uznając opinię biegłego za miarodajną w zakresie niezbędnym dla dokonania prawidłowych ustaleń faktycznych, wymagających wiedzy specjalnej. Wnioski zawarte w przedmiotowej opinii nie budziły także zastrzeżeń Sądu II instancji, stanowiąc pełnowartościowy dowód w sprawie.

Niezasadny był również zarzut naruszenia art. 102 w zw. z art. 103 k.p.c. w zw. z art. 98 k.p.c. Przepisy rządzące zwrotem kosztów procesu łączą obowiązek ich ponoszenia przez strony z faktem przegrania sprawy. Kwestię czy i w jakim zakresie strona przegrała sprawę ocenia się według tego, czy żądania strony zostały w całości lub w części uwzględnione.

W ocenie Sądu odwoławczego Sąd pierwszej instancji należycie ocenił okoliczności rozpatrywanej sprawy w kontekście obciążenia pozwanego przedmiotowymi kosztami sądowymi, uznając, iż przy przyjęciu zasady stosunkowego rozdzielnia kosztów pozwany powinien być nimi obciążony w 70%. Zarzuty pozwanego nie doprowadziły do oddalenia powództwa, skutkujące uznaniem powoda za przegrywającego sprawę i obciążeniem go w całości kosztami postępowania. Sąd Okręgowy podzielił przy tym stanowisko Sądu I instancji, iż zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek wynikający z art. 102 k.p.c. dający podstawę do obniżenia kosztów obciążających pozwanego. Brak było przy tym podstaw do zwolnienia pozwanego od obowiązku zwrotu kosztów procesu w całości.

Przechodząc do oceny zarzutów prawa materialnego, tj. naruszenia art. 4 ust. 1 u.s.m. w zw. z art. 6 k.p.c., art. 4 ust. 8 u.s.m., art. 405 k.c. oraz art. 8³ ust. 1 u.s.m. należy wskazać, iż nie były one zasadne.

Zarzut naruszenia art. 4 ust. 1 u.s.m. w zw. z art. 6 k.p.c. jest o tyle bezzasadny a limine, iż jak zostało wykazane w toku postępowania dowody te zostały przedłożone przez powoda w sposób właściwy i tym samym stanowiły one podstawę ustaleń faktycznych w sprawie oraz rozstrzygnięcia.

Nietrafny był również zarzut naruszenia art. 4 ust. 8 u.s.m. Zgodnie z treści wskazanego przepisu członkowie spółdzielni, osoby niebędące członkami spółdzielni, którym przysługują spółdzielcze własnościowe prawa do lokali, oraz właściciele niebędący członkami spółdzielni mogą kwestionować zasadność zmiany wysokości opłat bezpośrednio na drodze sądowej. W przypadku wystąpienia na drogę sądową ponoszą oni opłaty w dotychczasowej wysokości. Ciężar udowodnienia zasadności zmiany wysokości opłat spoczywa na spółdzielni. Tym samym Sąd słusznie uznał, że jeżeli pozwany kwestionował zmianę wysokości opłat to mógł w oparciu o wskazany przepis wytoczyć pozew i wówczas korzystałby z ułatwień w zakresie ciężaru dowodowego, bowiem obowiązek wykazania tej okoliczności spoczywa na spółdzielni mieszkaniowej. Sąd I instancji słusznie wskazał, iż z tą szczególną regulacją ciężaru dowodowego nie ma miejsce w przedmiotowej sprawie. Obowiązek uiszczenia opłat wynika bowiem bezpośrednio z ustawy Prawo spółdzielcze. Zatem jeżeli pozwany twierdzi, iż stawka została określona w sposób nieprawidłowy to zgodnie z zasadą wyrażoną w treści art. 6 k.c. winien te twierdzenia udowodnić. Niewątpliwie to na powodzie spoczywa ciężar dowodu istnienia roszczenia. Jednak Sąd musi mieć na względzie także zasadę „*excipiendo reus fit actor*”, a zatem pozwany, który podnosi zarzuty staje się powodem i na nim spoczywa ciężar dowodu.

Chybiony był również zarzut naruszenia art. 8³ ust. 1 u.s.m. Sąd Okręgowy w pełni podziela stanowisko Sądu I instancji wyrażone w tym zakresie w treści uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia, nie widząc konieczności jego ponownego przytaczania. Uchwały Rady Nadzorczej ustalające wysokość opłat były podejmowane w oparciu o statutowe upoważnienie (§36 ust. 1 pkt. 14 statutu – k. 139 T. I akt sprawy). Brak było zatem podstaw do stwierdzenia ich nieważności. Wbrew również zarzutowi apelacji pełnomocnictwo ogólne dla radcy prawnego do prowadzenia

spraw Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. zostało udzielone w sposób prawidłowy. Jak wynika bowiem z odpisu KRS powoda oświadczenia woli za Spółdzielnię składają przynajmniej dwaj członkowie zarządu lub jeden członek zarządu i osoba przez zarząd do tego upoważniona (pełnomocnik). Jak wynika z akt sprawy przedłożone przez stronę powodową pełnomocnictwo ogólne zostało udzielone radcy prawnemu przez Prezesa Zarządu mgr T. B. oraz Wiceprezesa Zarządu inż. K. D., a zatem przez podmioty umocowane do działania w imieniu powoda (odpis KRS powoda – k. 7-14, Tom I akt sprawy). Sąd Okręgowy nie dostrzega w tym zakresie żadnych nieprawidłowości.

Zarzut naruszenia art. 405 k.c. nie jest uzasadniony, a to wobec niewątpliwego ustalenia stanu faktycznego poczynionego przez Sąd Rejonowy, a które nie zostało skutecznie zakwestionowane rozpoznawaną apelacją. Wskazany zarzut został oparty na twierdzeniach skarżącego, iż rozstrzygnięcie Sądu I instancji w oparciu o nieprawidłowe wyliczenia biegłego doprowadziło do bezpodstawnego wzbogacenia powoda. Twierdzenia te zostały jednak obalone, co czyni podniesiony zarzut bezzasadnym.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.